

Billund
kommune

Dato: 25-10-2021

Teknik og Miljø

Erhverv og Affald
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Sagsnr.: 21/2217

Ks.: RHS

Sagsbehandlere:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

Peter Nissen

Tlf. 7972 709

pni@billund.dk

Miljøgodkendelse af svineproduktion

Stakrogevej 89, 7260 Sønder Omme

Oktober 2021

INDLEDNING.....	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
GODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ STAKROGEVEJ 89, 7260 SDR. OMME	6
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	6
ØVRIGE FORHOLD	6
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	7
VILKÅR	10
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	16
OFFENTLIGGØRELSE MV.....	17
KLAGEVEJLEDNING	18
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	19
INDLEDNING	19
BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGET	19
Husdyrbrugets beliggenhed	20
Stalde og produktioner	21
Gødningsproduktion og -opbevaring	22
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget	23
Foder	24
Energi- og vandforbrug	25
Affald	26
Spildevand	27
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	27
Lugt	28
Støj, rystelser og transport	31
Støv, fluer og skadedyr	33
Lys	34
Landskab og kulturmiljø	34
Driftsforstyrrelser og uheld	35
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.	36
Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur	37
Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget	37
Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur	38
Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur	38
Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur	39
Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)	40
Bilag IV arter	40
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	42
OPHØR	44
ALTERNATIVE MULIGHEDER	44
SAMLET VURDERING	45
BILAG	46

Indledning

Billund Kommune meddelte den 12. oktober 2018, miljøtilladelse til udvidelse og drift af mælkeproduktionen på Stakrogevej 89, 7260 Sdr. Omme. Der er godkendt et produktionsareal på 1.954 m². Afgørelsen blev meddelt efter § 16 b, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Virksomheden har den 17. februar 2021 ansøgt om godkendelse af et nyt projekt, hvor produktionen ændres fra kvæghold til svineproduktion. Der søges om opførelse af nye anlæg, og store dele af de nuværende driftsbygninger rives ned.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en miljøgodkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven¹, da der godkendes staldanlæg med over 2.000 stipladser til slagtesvin, dvs. der er tale om et IE-brug.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Stakrogevej 89, 7260 Sdr. Omme. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Stakrogevej 89, 7260 Sdr. Omme, *matrikel nr. 16f, Juellingsholm Hgd., Sdr. Omme*. (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 5300007279. Bedriftens CVR nr. er 41277378. CHR nr. er 22642. Husdyrbruget ejes og drives af Ny Damgård ApS, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60, stk. 1 og § 64, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 26. februar 2021. Offentligheden har herved inden for en frist på 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

¹ LBK nr. 520 af 01/05/2019. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 2256 af 29/12/2020. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger tæt på kommuneskel til nærmeste nabokommuner. Billund Kommune har derfor hørt Ringkøbing-Skjern Kommune og Herning Kommune efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 59 og § 60, stk. 1. Begge kommuner har bidraget med høringssvar. Ringkøbing-Skjern Kommunes bemærkninger er gengivet i miljøgodkendelsens tekst. Herning Kommunes udtalelse er vedlagt som bilag 6.

Herning Kommune har opstillet en række vilkår, de ønsker, der skal stilles i miljøgodkendelsen (se bilag 6). Billund kommune har indarbejdet disse vilkår i miljøgodkendelsen. Det er dog Billund Kommunes vurdering, at der ikke er behov for et særskilt vilkår til, i hvilken rækkefølge byggeriet skal opføres, og Herning Kommunes foreslåede vilkår er derfor ikke medtaget.

Høring vedr. ansøgning og miljøkonsekvensrapport og udkast til afgørelse

En orientering om udkastet til miljøgodkendelse har, i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 58, 60 og 61, været sendt i høring i minimum 30 dage, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet. Det samlede udkast til afgørelsen, ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten blev offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Udkastet blev sendt til:

Ny Damgård ApS, Lundhedevej 25A, 7200 Grindsted.

Med kopi til:

Konsulent ved SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, hbw@sraad.dk

Virksomheder, naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 1.635 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt).

Derudover blev udkastet sendt til Ringkøbing-Skjern Kommune og Herning Kommune, da Billund Kommune har vurderet, at disse myndigheder kan blive berørt af afgørelsen, jf. § 60, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der blev ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Da det ikke blev vurderet at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til øvrige myndigheder efter reglerne i § 60, stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Indkomne bemærkninger

I forbindelse med høringen har Billund Kommune modtaget to skriftlige høringssvar og seks telefoniske henvendelser, hvoraf de fire tilkendegiver, at de ikke har indvendinger mod det ansøgte.

Bemærkningerne omhandler primært lugt. Bl.a. spørges der til, hvad der er gjort for at mindske lugtgener for ejendommens naboer.

En enkelt har udtrykt undren over, hvorfor nærmeste byzone er angivet som Sdr. Ommø og ikke Stakroge, der ligger tættere på Stakrogevej 89. Herning Kommune har svaret på, hvorfor Stakroge ikke er udlagt som byzone (vedlagt som bilag 7).

En anden har spurgt til vedligeholdelse af en privat vej i Ringkøbing-Skjern Kommune. Billund Kommune har forelagt høringssvarene for ansøger, der via sin konsulent har indsendt kommentarer hertil, primært vedr. den private vej, vedlagt som bilag 8. Billund Kommune har ingen yderligere kommentarer til vejen.

Kommunens kommentarer vedr. lugt:

Lugtgener fra husdyrbrug vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, eller konkrete OML-beregninger, som det er tilfældet i denne sag. Det fremgår af afgørelsen, at der etableres et biologisk luftrensingsanlæg i staldene. Luftrensingsanlægget skal have en lugtreducerende effekt på minimum 7,4 %. Beregningerne for det ansøgte projekt viser, at lugtbeskyttelsesniveauet fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er overholdt i forhold til alle genekategorier.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Overholdelse af geneafstande er ikke ensbetydende med, at omkringboende ikke vil kunne lugte husdyrbrugets drift, men at påvirkningen vil kunne holdes på et acceptabelt niveau ud fra de vurderingskriterier, der normalt anlægges i Danmark.

Billund Kommune vurderer på ovenstående baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og omboende. Kommunens vurderinger er bl.a. foretaget ud fra de beregningssystemer, Miljøstyrelsen har stillet kommunerne til rådighed i forbindelse med husdyrsager samt den OML-beregning, der er lavet for det ansøgte projekt. Derudover vil der altid være tale om en konkret vurdering i de enkelte sager.

I tilladelsen er der fastsat vilkår, som sikrer mulighed for myndighedsmæssige indgreb overfor væsentlige genepåvirkninger, hvis sådanne skulle opstå. Her kan kommunen forlange, at husdyrbruget skal få foretaget en sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger.

Kommunens samlede vurdering

Det er kommunen, der afgør, om en påvirkning er væsentlig. Kommunens vurdering skal ske ud fra gældende lovgivning og Miljøstyrelsens vejledninger. Kommunens vurdering af væsentlige virkninger på miljøet er bl.a. foretaget ud fra definitionen i § 24, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at virkninger anses for væsentlige, hvis beskyttelsesniveauet for hhv. ammoniak

og lugt ikke kan overholdes. Samtlige beskyttelsesniveauer er overholdt for det ansøgte projekt.

Det er fortsat kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet. De indkomne bemærkninger i partshøringsfasen giver ikke anledning til ændringer i miljøgodkendelsen.

Godkendelse af husdyrproduktionen på Stakrogevej 89, 7260 Sdr. Omme

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte udvidelser og ændringer, efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Stakrogevej 89 omfattet af en miljøtilladelse fra 2018.

Med denne nye afgørelse bortfalder samtlige vilkår i den ovennævnte afgørelse, så husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i denne nye afgørelse.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 3.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

³ BEK. nr. 2292 af 30/12/2020. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de deri nævnte krav og regler kan være en skærpelse af de ne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16 a i Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget på Stakrogevej 89, 7260 Sdr. Omme, fik i 2018 miljøtilladelse til et samlet produktionsareal på 1.954 m² med flexgruppe: Alle kvæg.

Der er nu ansøgt om en miljøgodkendelse til nye stald- og gødningsopbevaringsanlæg og et skifte fra kvæg til svin.

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne beregnet ud fra husdyrbrugets staldarealer og dyregrupper, og der er foretaget en sammenstilling med forureningen i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift).

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Stakrogevej 85 (ejet af ansøger), som ligger ca. 300 m vest for staldene. Stakrogevej 81, som dermed er nærmeste enkeltbeboelse, ligger ca. 570 m sydøst for staldanlægget. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er et boligområde ved Stakroge i Herning Kommune. Dette område ligger ca. 1 km nordøst for staldanlægget.

Nærmeste byzone er Sdr. Omme, der ligger ca. 4,5 km sydøst for staldanlægget.

For nye husdyranlæg og gødningsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser. Husdyrbruget på Stakrogevej 89 overholder disse afstandskrav.

Anlæg, besætning og gødning

Der er ansøgt om miljøgodkendelse til nye driftsbygninger med et produktionsareal på ca. 7.996 m². Produktionen opfylder kriterierne for IE-brug, da der er tale om staldanlæg med over 2.000 stipladser til slagtesvin. Gylle opbevares i 4 gyllebeholdere på tilsammen 15.000 m³, hvoraf de 3 ansøgte gyllebeholdere overdækkes.

Staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. areal er lille.

Ansøgningssystemets beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission viser, at husdyrbruget overholder de BAT-betingede emissionskrav. Som emissionsreducerende tiltag anvendes overdækning af gyllebeholderne samt delvis rensning af ventilationsluft.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

I ansøgningen er det oplyst, at der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere og foderanlæg. Kompressor til foderanlæg er placeret på vibrationsfri belægning. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter (til- og frakørsel regnes for én transport) er i den ansøgte drift opgjort til ca. 1.330 stk. om året, hvilket er en stigning på ca. 225 transporter i forhold til den eksisterende miljøtilladelse.

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs.

Det er oplyst, at der i forbindelse med dyreholdet kan forekomme skadedyr. Der foretages rottebekæmpelse og biologisk og kemisk fluebekæmpelse efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Rottebekendtgørelsen.

Udendørs belysning er sensorstyret og vil kun være tændt efter behov. Der anvendes lys i staldene inden for normal arbejdstid.

Ansøger har lavet en OML-beregning, som viser, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at denne godkendelse ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbrugets frembringelse af støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Stakrogevej 89 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne godkendelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vurderer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Stakrogevej 89 ligger inden for skovbyggelinje i et område, der i kommuneplanen er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde. Der er i ansøgningen gjort rede for placeringen af bygningerne og afskærmningen af bygningerne mod landskabet af eksisterende beplantning.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Stakrogevej 89 placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger.

Ejendommens ansøgte anlæg ligger ikke inden for øvrige områder, som er omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kultur, landskab eller natur.

Det er kommunens vurdering, at etablering af udvidelserne ikke er i modstrid med baggrunden for de nævnte udpegninger, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Natura 2000 område, *Boris Hede*, er ca. 5,6 km mod nordvest. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til drift af husdyrbruget, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj og Peter Nissen
Miljøsagsbehandlere, Landbrug

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. bygge-reglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktio-
ner, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produk-
tioner"), og som gengivet herunder for ansøgt drift. Staldene skal placeres
iht. situationsplanen i bilag 2.

Staldnavn	Bygnings- areal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktions- areal, m ²
Stald 1-3.	5.527	Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.999
Slagtesvinestald		Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.999
Stald 2-4.	5.527	Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.999
Slagtesvinestald		Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.999
I alt			7.996

6. Afkast 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75 og 76 fra staldafsnit "slagtesvinestald 1-3" og "slagtesvinestald 2-4" skal tilsluttes et biologisk luftrensingsanlæg. Se bilag 1 i Herning Kommunes høringssvar (bilag 6).
7. Luftrensingsanlægget skal have en lugtreducerende effekt på minimum 7,4 % og en reduktionseffekt på minimum 41 % i årsgennemsnit i ammo-niakemissionen fra staldene.
8. Alle ventilationsafkast skal være ført op i kiphøjde (8,6 m over terræn) på alle stalde.
9. DSI (den indre diameter af skorstenstoppen) skal være 1,09 meter på af-kast nr. 1-14 (stald 2), 15-28 (stald 4), 29-42 (stald 1) og 43-56 (stald 3). Se bilag 1 i Herning Kommunes høringssvar (bilag 6).

10. DSI (den indre diameter af skorstenstoppen) skal være 0,92 meter på afkast nr. 57-61 (stald 2), 62-66 (stald 4), 67-71 (stald 1) og 72-76 (stald 3). Se bilag 1 i Herning Kommunes høringssvar (bilag 6).
11. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
12. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 100 m³ luft pr. time, hvor 100 m³ luft pr. time svarer til 10 % af den maksimale dimensionerede ventilations-kapacitet fra staldafsnit "slagtesvinestald 1" og "slagtesvinestald 2". De første 0 – 100 m³ luft pr. time udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
13. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og må ikke overstige 6 mS/cm i bundkar ved filter 2.
14. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
15. Tryktabet over luftrensningsanlægget må ikke overstige 75 pascal (Pa).
16. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
17. Læsevand fra anlægget skal ledes til gyllebeholder.
18. Der må etableres tre nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³. Gyllebeholdere skal placeres iht. situationsplanen i bilag 2.
19. Ved gyllebeholdere skal der, hvis beholderen er udstyret med en pumpeanordning, etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller nedsives, når pladsen forinden er rengjort efter brug.
20. De tre nye gyllebeholdere skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
21. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Gødningsopbevaring og -håndtering

22. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

23. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
24. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de størrelser, der er nævnt i den miljøtekniske beskrivelse. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

25. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
26. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

27. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
28. Tagvand fra de nye bygninger skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

29. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
30. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

31. Der skal foretages en genberegning af OML-spredningskurven ved bety-
dende ændringer af ventilationsanlægget, dvs. ved ændringer af skor-
stens placering, diameter, højde eller ydeevne.

Støj og vibrationer

32. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i
dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i
natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkluder.
33. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-
veau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må
maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboel- se i det åbne land	Midlingstid	¹Stø- jens spids- værdi må om natten (kl. 22.00 -
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer	
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time	
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer	
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer	
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer	
Alle dage¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time	

07.00) ikke overstige 55 dB (A).

34. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfre-
kvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurde-
ring er væsentlige.

Til - og frakørsel

35. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperio-
den. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et
omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
36. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved
udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild und-
gås.
37. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholde-
re m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord
m.v.
38. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved
arbejdstids ophør.

Støv

39. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning fra bygningspar-
cellen samt i forbindelse med til- og frakørsel til denne, som tilsynsmy-
ndigheden finder, er væsentlig.

Skadedyrsbekæmpelse

40. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
41. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i nødvendigt omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.
42. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

43. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
44. For at forebygge lyspåvirkning fra husdyrbruget skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem åbninger i bygningens sider eller gavle.

Driftsforstyrrelser og uheld

45. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/læka-ge, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

46. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.
47. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på tæt, befæstet plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
48. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

49. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de teknikker, der er oplyst i bilag 4. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

50. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
51. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hvert halve år. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftale med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
52. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
53. Logbogen/den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
54. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
55. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato

for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

56. Hvis tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

57. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 50 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Stakrogevej 89, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 1 og 4, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrø-

rer den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Det fremgår af bilag 5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der den 21. februar 2017 blev offentliggjort en BAT-konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin".

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal desuden, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 3, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 40, stk. 1, skal det ved revurderingen sikres, at kravene i bekendtgørelsens § 25, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 26, 27 og 35, overholdes.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal desuden tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøgodkendelse annonceres den 25. oktober 2021 på Billund Kommunes hjemmeside og den 27. oktober 2021 i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen sendes til:

Ny Damgård ApS, Lundhedevej 25A 7200 Grindsted.

Med kopi til:

Konsulent ved SvineRådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, hbw@sraad.dk

Desuden sendes den endelige afgørelse til de hørte, som har fremsat bemærkninger i forbindelse med høring af udkast til miljøgodkendelse.

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 22. november 2021.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/, samt på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet SvineRådgivningen I/S indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Stakrogevej 89, idet der ønskes godkendelse af nyt anlæg og besætning. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 6. juli 2021 (version 3). Ansøgningmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift, i de nedenstående afsnit. Der stilles vilkår om at husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Der stilles derudover vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Billund Kommune.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 1, at IE-husdyrbrug, hvilket omfatter Stakrogevej 89, skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i § 42, stk. 2. Det fremgår af § 71, stk. 5, at kravet om at anvende et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrbruget skal herefter kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i § 42,

stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelse af godkendelsen.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Stakrogevej 85 (ejet af ansøger), som ligger ca. 300 m vest for staldene. Stakrogevej 81, som dermed er nærmeste enkeltbeboelse, ligger ca. 570 m sydøst for staldanlægget. Nærmeste lokalplanlagte områder i landzone er et boligområde ved Stakroge i Herning Kommune. Dette område ligger ca. 1 km nordøst for staldanlægget. Nærmeste byzone er ved Sdr. Omme, som ligger ca. 4,5 km sydøst for staldanlægget.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg. Husdyrbrugets indretning fremgår af bilag 2.

Ansøger oplyser, at afstandskravene i lovens § 6 og § 8 overholdes.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte kan overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6 og § 8, og at anlæggets placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 3 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reglerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift og nudrift samt 8 års drift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
Stald 1-3.	5.527	Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	1.999
Slagtesvinestald		Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	1.999
Stald 2-4.	5.527	Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	1.999
Slagtesvinestald		Slagtesvin. delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.	1.999
I alt	11.054		7.996
Nudrift			
1. Kvæg	1.921	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	116
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.318
2. Kvæg	371	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	270
3. Kalvehytteplads	250	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	250
I alt	2.542		1.954
8 års drift			
1. kvæg	1.921	Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.318
		Alle kvæg: Dybstrøelse	116
I alt	1.921		1.434

Tabel 1: Stalde og produktioner

Situationsplanen er vist i bilag 2.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger og opgørelser af de fremtidige produktionsarealer (se bilag 3).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Ansøger oplyser, at produktionsarealet i denne ansøgning er opgjort ud fra tegningsmateriale. Der er fratrasket inspektionsgange, krybber og forbindelsesgange. Inventar indgår i produktionsarealet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1 og med en placering som vist i bilag 2.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun flydende husdyrgødning. Gyllen opbevares i fire gyllebeholdere på samlet 15.000 m³. De tre planlagte beholdere på tilsammen

⁴ BEK nr. 1176 af 23/07/2020. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

12.000 m³ overdækkes med teltdug. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

Ansøger oplyser at, husdyrbrugets opbevaringskapacitet til hver en tid opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

På baggrund af ansøgers ovenstående redegørelse vurderes, at husdyrbruget har adgang til tilstrækkelig opbevaringskapacitet, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet, for så vidt angår eksisterende staldafsnit, genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler. Vilkårene om virkemidler og miljøteknologi i den gældende godkendelse eller tilladelse for det pågældende staldafsnit fastholdes med den relative ammoniakreducerende effekt, som de tillægges at have på afgørelsestidspunktet.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet for BAT opfyldes ved delvis fast bund i staldene, etablering af luftrensning samt overdækning af de nye beholdere til husdyrgødning.

Ansøger oplyser, at staldene monteres med luftrensere for at reducere ammoniakudledningen fra produktionen. Således skal 10% af ventilationsvolumen fra de nye stalde passere en luftrenser, hvor luften trækkes over 2 filtre. Her filtreres støv og urenheder fra på første filter, mens ammoniakken primært reduceres fra filter 2. I perioder med meget lavt ventilationsbehov vil al luften fra stalden således passere filteret, mens der i perioder med højt ventilationsbehov vil være brug for at lede noget luft udenom rensen. Som årsgennemsnit vil staldenes udledning af ammoniak reduceres med 41% sammenlignet med en lignende produktion uden luftrensere.

Ansøger oplyser flg. vedr. BAT for opbevaringsanlæg:

- Nye gyllebeholdere overdækkes for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres. Der henvises til Landbrugets Byggeblad; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ejendommens nye beholdere til husdyrgødning etableres med fast overdækning. Eksisterende beholder er en ældre elementtank. Det er ikke dokumenteret, hvorvidt beholderen kan eftermonteres med fast overdækning. Af sikkerhedsmæssige årsager er denne mulighed udeladt som virkemiddel til ammoniakreduktion.

I ansøgningen er det beregnet, at det samlede BAT-krav for det ansøgte projekt er på 9.983 kg NH₃-N/år.

I Husdyrgodkendelse.dk er det desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 9.859 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Stakrogevej 89 er dermed overholdt med en margin på 124 kg NH₃-N/år.

Kommunens vurdering

Overholdelse af BAT for ammoniakemissionerne er baseret på de anvendte staldsystemer og på anvendelse af ammoniakreducerende teknikker. I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" er der opstillet vilkår, som fastlægger anvendelse af de staldsystemer, der er lagt til grund for beregningerne af husdyrbrugets ammoniakemissioner. Der skal herudover opstilles vilkår, som fastlægger anvendelsen af ammoniakreducerende teknikker:

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug) er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Der stilles vilkår vedrørende indretning og drift af overdækning på husdyrbrugets tre ansøgte gyllebeholdere, som foreslået i teknologilisten.

Anlægget er et 2-trins biologisk luftrensingsanlæg fra Skov A/S, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over rensningsteknologier. Der stilles vilkår til anlægget, som foreslået i teknologilisten. Herudover stilles der vilkår til bortledning af lænsevand fra anlægget.

Foder

Der anvendes færdigblandet foder. Foderet leveres med lastbil og tippes af i påslag, hvorfra det snegles op i siloerne.

Ansøger oplyser flg. i forhold til BAT:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for dyregruppen og vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt spild af råvarer undgås.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

Kommunens vurdering

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, at IE-husdyrbrug skal opfylde en række fodringskrav. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Ejendommens forventede elforbrug vil fordeles mellem lys, foderanlæg, ventilation samt drift af luftrensingsanlæg. Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.

Nye gyllebeholdere overdækkes, og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til disse. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med transport og udbringning af gyllen.

Forholdene omkring staldanlæggets opvarmning er på ansøgningstidspunktet endnu uafklaret. Der anvendes dieselolie til varmekanon, ved udtørring af stalde.

Lys

Indendørs- og udendørsbelysning bliver tidsstyret eller styret af bevægelsessensorer og vil i størst muligt omfang blive isat LED pærer/rør. Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Ventilation

Der installeres trinløs styring af ventilatorer i staldene, styring regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og evt. fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi. Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser. I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres minimum 2 årlige eftersyn sommer/vinter samt holdvise justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Herved undgås unødigt energiforbrug til ventilation.

Vandforbrug

Vandforbruget udgøres hovedsageligt af drikkevand til dyrene samt spild- og vaskvand fra produktionen. Herudover anvendes vand i luftrensingsanlæg samt til

badefaciliteter og køkken i mandskabsrum. Ansøger har på ansøgningstidspunktet ikke afklaret, hvorvidt eksisterende vandforsyning er tilstrækkelig til at levere vand til udvidelsen, eller om ejendommen skal tilkobles offentlig vandforsyning.

Vandforbruget registreres årligt i regnskabet. Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt. Defekte drikkenipler udskiftes omgående. Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget monteres der vandmåler på vandforsyningen til staldene. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at minimere forbruget af vaskevand. Drikkevandsinstallationer kalibreres regelmæssigt for at undgå spild. Der er drikkenipler over krybber i alle staldafsnit – om nødvendigt suppleres dyrenes vandforsyning med drikkekopper. Herved undgås drikkevandsspild. Ejendommen har og opretholder eksisterende tilladelse til markvanding.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør, og små reparationer udføres med det samme.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers håndtering af vand- og energiforbrug er BAT.

Der stilles i godkendelsen en række vilkår med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik").

Affald

Ansøger oplyser følgende om affald:

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i kasser i foderlade/maskinhus og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Spildolie vil ikke forefindes på adressen.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads nord for staldanlægget.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår vedrørende opbevaring af farligt affald, og om at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Spildevand

Sanitært spildevand: Der etableres toilet og bade faciliteter i servicebygningen. Det sanitære spildevand opsamles i ny septiktank / trixtank.

Processpildevand: Spildevandet fra bedriften består af rengøringsvand fra stal-danlægget og tilhørende faciliteter. Processpildevandet fra bedriften ledes til for-tanken.

Overfladevand: Køreveje ol., er grusbelagte. Vejene er hævet, så de er tørre og kørefaste. Ved nedbør vil overfladevand løbe ud på markerne.

Tagvand: Overfladevand fra tagfladerne opsamles i tagrender og ledes til ny fa-skine for nedsivning. Placering og beregning af afledningen sker i samarbejde med Billund Kommunes byggesagkyndige undervejs i sagens byggetekniske be-handling. Placering af faskiner eller ledningernes præcise forløb kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og over-fladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæ-stede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye are-aler må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette fastsættes som vilkår.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår vedr. dette.

Ny sanitær udledning kræver særskilt tilladelse iht. Spildevandsbekendtgørelsen.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivel-ser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 31 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 2. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel"

og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Stakrogevej 85 (ejet af ansøger), som ligger ca. 300 m vest for staldene. Stakrogevej 81, som dermed er nærmeste enkeltbeboelse, ligger beliggende ca. 570 m sydøst for staldanlægget. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er et boligområde ved Stakroge i Herning Kommune. Dette område ligger ca. 1 km nordøst for staldanlægget. Nærmeste byzone er Sdr. Omme, der ligger ca. 4,5 km sydøst for staldanlægget.

Resultatet af lugtberegningerne for Stakrogevej 89 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	1.579 m	4.549 m
B: Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område	1.240 m	1.177 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	694 m	621 m

Tabel 3. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Staldene monteres med luftrensere for at reducere ammoniakudledningen fra produktionen. Således skal 10% af ventilationsvolumen fra de nye stalde passere en luftrener, hvor luften trækkes over 2 filtre. Her filtreres støv og urenheder fra på første filter, mens ammoniakken primært reduceres fra filter 2. I perioder med meget lavt ventilationsbehov vil al luften fra stalden således passere filteret, mens der i perioder med højt ventilationsbehov vil være brug for at lede noget luft udenom renseren. Som årsgennemsnit vil staldenes udledning af ammoniak reduceres med 41% sammenlignet med en lignende produktion uden luftrensere.

Ansøger bemærker, at ammoniak ikke er et betydende lugtstof, men ammoniak giver den karakteristiske fornemmelse af, at noget 'river i næsen'. Ved at fjerne 41% af den samlede ammoniak fra afkastluften på udvalgte staldafsnit er det ansøgers forventning, at lugtopfattelsen vil påvirkes i positiv retning.

Nogle af de mere betydende lugtstoffer, som typisk er svovlforbindelser, vil med filtreringen fjernes sammen med støvpartikler og andre urenheder i luften. Det er således forventeligt, at der vil være en lugtreducerende effekt på renseren svarende til 7,4% for nye stalde.

Kommunens vurdering

Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

Geneafstanden til byzone er overholdt. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, kan lugtgeneafstanden til nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område ikke overholdes. Ansøger har fået foretaget en konkret OML-beregning, hvor der specifikt tages højde for placering og højde af skorstene m.v. Resultatet af beregningen viser, at den maksimale lugtbelastning ved nærmeste nabobeboelse er beregnet til 14 OUe/m³, hvor den maksimalt tilladte lugtgenebelastning er på 15 OUe/m³, og 6 OUe/m³ til nærmeste lokalplanlagte område i landzone, hvor den maksimalt tilladte lugtgenebelastning er på 7 OUe/m³.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for. Der er ikke opstillet lugtgrænseværdier overfor landbrugsejendomme i lovgivningen, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlægget kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 1635 meter.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, samt at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning.

Det fremgår af Miljøstyrelsens teknologiliste, at 2-trins biologiske luftrensingsanlæg fra Skov A/S har en lugtreducerende effekt på op til 74 % ved maksimal drift. I ansøgningen der forudsat en lugtreducerende effekt af det anvendte luftrensingsanlæg på 10 %. Der stilles på den baggrund vilkår om drift af luftrensingsanlægget.

For at fastholde forudsætningerne for OML-lugtgeneregningen stilles der desuden vilkår om, at der skal foretages en genberegning af spredningskurven ved betydende ændringer af ventilationsanlægget, dvs. ved ændringer af skorstens placering, diameter, højde eller ydeevne. Almindeligt vedligehold som udskiftning af styringer, motorer, vinger eller lignende, vil ikke have betydning for lugtens udbredelse omkring anlægget, og udløser ikke krav om kontrolberegninger.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i nærværende afgørelse.

Støj, rystelser og transport

I ansøgningen er oplyst flg. vedr. støj:

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, og vil i sig selv medføre meget kortvarige støjpåvirkninger.

Transporter med husdyrgødning kan i højsæsonen, hvor man udbringer husdyrgødningen til marken, forekomme i weekender eller udenfor normal arbejdstid – dette søges minimeret og koncentreret typisk over en kortere periode.

Flytning af grise til/fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, der kan i forbindelse med læsning og håndtering af grise forekomme støj. Denne koncentrerer primært bag anlæggets stalde og det vil ikke være sandsynligt at støjgener fra denne arbejdsfunktion vil genere nabobeboelser.

Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt kører mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normalt er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med foderblanding samt udfordring. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommens matrikel.

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporter med husdyrgødning, foder, olie til udtørring samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte. Transport til og fra ejendommen foregår hovedsageligt af Stakrogevej, der er en asfalteret offentlig vej. Der er fælles indkørsel med Stakrogevej 85, der er opkøbt af ansøger. Som noget særligt for denne produktion udføres hovedparten af transporter af ansøgers egne chauffører. Det betyder at ejer fastlægger til- og frakørselsruten til ejendommen, ejer bestemmer tidspunkterne for kørslerne og alle chauffører er instrueret i hensynsfuld kørsel. Fælles for alle bedriftens egne transporter er, at der køres med 4 akslede vogne, hvilket betyder maksimal vægt/mængde/antal dyr på alle transporter og dermed også færre transporter samlet set.

Ansøger har afgivet oplysninger om transportomfanget jf. nedenstående skema. Antallet af transporter er sammenstillet med antallet af transporter i miljøtilladelser fra 2018.

Transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år	Tidsinterval	Hyppeghed
Lastbil				
Foder	12	260	I normal arbejdstid	Dagligt
Dagrenovation	52	52		1 pr. uge
Døde dyr	24	104	I normal arbejdstid	2 pr. uge
Brændstof mv.	12	12		1 pr. måned
Smågrise og slagte- dyr. (kvæg i nudrift)	40	364	I normal arbejdstid	Dagligt
Affald til genbrug	12	12	I normal arbejdstid	1 pr. måned
Gylle med traktor	320	150	Hele døgnet	I sæson
Gylle med lastbil	-	375	Hele døgnet	I sæson
Ensilage	400	-		
Mælk	182	-		
Fast mæg	40	-		
Halm	10	-		
I alt	1.104	1.329		

Tabel 4: Transport før og efter.

Det ansøgte medfører en stigning i antallet af transporter til og fra ejendommen på 225 årlige transporter, svarende til 20 %.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Der stilles vilkår om overholdelse af disse grænseværdier.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. Der stilles vilkår om, at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjklider.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁵ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Stakrogevej 89 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlægget, samt afstanden fra støjklider til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

⁵ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne. Ejer anvender i vid udstrækning egne lastbiler til transport, hvilket giver indflydelse på tidspunkterne for afviklingen af transporterne.

For at sikre mulighed for indgreb stilles der vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning. Desuden er der stillet vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen.

Støv, fluer og skadedyr

Ansøger forventer, at der ikke vil være støvgener fra ejendommen. Der vil ikke forekomme støv fra staldanlægget og kun i mindre omfang ved levering af foder.

Fluer bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrlaboratoriet). Besætningen anvender rovfluer i alle stalde. Bekæmpelse af rotter og mus varetages på serviceaftale med godkendt skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og ved kørsel med landbrugsmaskiner. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre en væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrembringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der er stillet krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning. Desuden er der stillet krav vedrørende støvfrembringelse fra transport, samt opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig er der stillet krav om, at fluer bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Stalde og tilhørende faciliteter vil få belysning på befæstede arealer, ind/udleverings-

ramper og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Nærmeste nabobeboelse, der ikke ejes af ansøger, ligger bag eksisterende læhegn og beplantning.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte udvidelse fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fastsat vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger, stilles der desuden vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og åbninger i bygningerne.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger oplyser flg.:

Ejendommen er beliggende i et område, som i forvejen er præget af landbrugsdrift og omgivet af flere større/mindre ejendomme med husdyrproduktion. Hensynet til omkringboende vejer tungt. Således har ansøger prioriteret en placering af anlægget nord for eksisterende stuehus og oven på eksisterende stalde for at opnå størst mulig afstand til nabobeboelser, lokalplanlagte områder samt byzoner.

Ansøger har med placeringen af de nye staldanlæg forsøgt at indarbejde de nye stalde i landskabet, hvor der allerede i dag er en eksisterende påvirkning. Således har ansøger prioriteret at samle aktiviteterne og samtidig placere de nye faciliteter, så helhedsindtrykket efterfølgende vil være en stor, men samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter, der allerede er godkendt på stedet. Staldanlægget vil fremstå i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne.

Det nye staldanlæg lægger sig i længderetningen i terrænet, med god harmoni mellem eksisterende og veletablerede læhegn. Evt. krav til punktbeplantning eller lignende skærmende tiltag forventes håndteret med god dialog undervejs i sagens behandling.

Anlægget vil med den foreslåede beliggenhed i tilknytning til eksisterende bygningsmasse blive placeret indenfor skovbyggelinjen til plantage og fredskov.

Ansøger vurderer, at den aktuelle placering af det ansøgte ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

Kommunens vurdering

Stakrogevej 89 ligger i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til særligt værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og Kommuneplan 2017 - 2029, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer, bortset fra skovbyggelinje. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervene, er undtaget fra bestemmelserne om, at der ikke må bebygges indenfor skovbyggelinjer, jf. § 17 i Naturbeskyttelsesloven⁶.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Stakrogevej 89 placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger. I forhold til synsvinklen fra naboer vil udvidelserne ligge skjult bag skov og eksisterende læhegn, ligesom der vil være en vis afskærmning pga. de eksisterende bygninger.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

I forbindelse med den almindelige kontrol med den daglige drift kontrolleres de tekniske installationer og hjælpemidler løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger i et område, der er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser.

Ansøger oplyser, at der forventeligt placeres en olietank i de nye stalde. Tanken bliver mindre end 6000 liter.

Olietanke skal drives efter gældende Olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), er der i godkendelsen stillet vilkår om, at olie og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Der stilles desuden vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling, medmindre pisto-

⁶ LBK nr. 240 af 13/03/2019. Lov om naturbeskyttelse, med senere ændringer

len er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der er stillet vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet. I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra gyllehåndtering. Der er derfor alene stillet vilkår om opsyn ved pumpning af gylle.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

Kommunen skal i henhold til § 34 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om det ansøgte projekt kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁷ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 9.859 kg N/år. Meremissionen i forhold til nudriften er på 7.512 kg N/år. Meremissionen i forhold til driften for 8 år siden er på 7.722 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt (jf. bilag 5)	Natur- ka- te- gori	Naturtype	Afstand fra an- lægget (m)	Merbelast- ning 8 år (Kg N/år)	Merbelast- ning (Kg N/år)	Totalbelast- ning (Kg N/år)	Ru- d natur
Habitatnatur	1	Mose	5.600	0,0	0,0	0,0	Mk
Boris Hede	1	Hede	5.700	0,0	0,0	0,0	Bn
A. Hede SØ	2	Hede	1.050	0,1	0,1	0,2	Mk
Overdrev NV	2	Overdrev	4.400	0,0	0,0	0,0	Bn
Overdrev NØ	2	Overdrev	4.900	0,0	0,0	0,0	Mk
Hede NØ	2	Hede	4.500	0,0	0,0	0,0	Bn
1. Skov SV	3	Skov	100	1,4	1,4	1,9	Mk
2. Hede V	3	Hede	860	0,3	0,3	0,3	Bn

⁷ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

3. Mose N	3	Hede	915	0,3	0,3	0,4	Bn
4. Mose Ø	3	Mose	1.170	0,3	0,3	0,4	Bn

Tabel 5. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug.

Da den beregnede totaldeposition for Stakrogevej 89 er nul, er det dog uden betydning, om der indregnes reduktion for kumulation, idet der under alle omstændigheder tillades en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/år i kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i tre forskellige kategori 2-naturarealer, jf. ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, Natura2000 område nr. 67 EF-habitatområde nr. 60 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 37, *Borris Hede*, er ca. 5,6 km mod nordvest. Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. Området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af naturtyperne våd hede, tør hede og som ynglested for tinksmed.

Natura 2000-områdets nordlige del består overvejende af tør og våd hede. Borris Sønderland indeholder flere andre næringsfattige naturtyper, surt overdrev, tidvis våd eng, hængesæk, og tørvelavning og indlandsklitter. Hedemoser og søer findes især i den østlige del af området (St. Engmose). I den sydvestlige del gen-

nemstrømmer den uregulerede Omme Å området. Omme Å er levested for bæklampret, laks, grøn kølleguldsmed og odder, som alle er på udpegningsgrundlaget for området. Borris Hede er levested for flere truede hedefugle. Der findes en lille, men fast bestand af ynglende tinksmed.

Hvor naturtilstanden ikke er god er årsagerne forekomst af invasive arter, tilgroning med vedplanter og for våd hedes vedkommende også uhensigtsmæssig hydrologi.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes, grundet afstanden, ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Stakrogevej 89 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur

Om kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 36, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en række kategori 3-naturpunkter, jf. ovenstående skema. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som punkt 1-4.

Naturpunkt 1 repræsenterer en kategori 3-skov, der ligger i Ringkøbing-Skjern Kommune. Der er beregnet en merbelastning på 1,4 kg N/ha i forhold til 8 årsdriften. Ringkøbing-Skjern Kommune har i mail af 8. juni 2021 skrevet: *Jeg vurderer ikke, at det er ammoniakfølsom skov. Området er tilplantet i nyere tid for ca. 20 år siden. Det er usandsynligt, at det har udviklet sig til ammoniakfølsom skov på så kort tid.*

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de øvrige naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Kommunen har beregnet mer- og totaldeposition til to § 3 registrerede engarealer, der ligger hhv. 875 m nord og 1080 m øst for ejendommen. Der er beregnet en merdeposition på 0,6 kg N/ha/år i begge naturpunkter. Engene er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt af det ansøgte projekt på engene.

Der ligger en række § 3 registrerede småsøer inden for 1.000 m af ejendommen. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra de tilstødende arealer. Kommunen har ingen gældende retningslinjer for søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnållalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne inden for 1.000 meter af anlægget hører til disse kategorier.

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpeelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12⁸ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Stakrogevej 89 eller ved ejendommens udbringningsarealer, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig

⁸ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

rig, og her findes foruden spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejen-

dommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

*Birkemus (*Sicista betulina*)*

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Sydjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have betydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer inden for en afstand af 1.000 meter fra anlægget. Der er ikke registreret Bilag IV padder i disse søer. Nærmeste registrering er spidssnudet frø, der er registreret ca. 2,5 km fra anlægget.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb eller søer, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb og søer.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I ovenstående gennemgang er ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT indarbejdet i de enkelte afsnit. Herudover oplyser ansøger følgende:

BAT – management:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar, der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.

- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Danish Crowns "Code of practice" indføres i driften. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som på baggrund af EU's BREF – note "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, juli 2003" anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Stakrogevej 89 er et IE-husdyrbrug og er dermed omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4, bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles vilkår om, at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med disse BAT-referencer, som er opstillet i bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger, at stalde, gyllekanaler og gylletanke, vil blive tømt og rengjort.

Kommunens vurdering

Der stilles vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstillelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, stk. 1, nr. 12.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord desuden anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46, stk. 1. I § 46 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 46, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative muligheder

Det er anført i den indsendte miljøkonsekvensrapport, at der, udover den valgte løsning, er vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet.

Forud for ansøgning om placering på Stakrogevej 89 har ejer set på flere andre muligheder for at placere et nyanlæg til slagtesvin i det åbne land eller i tilknytning til andre ejendomme. Fordelen ved opkøbet af en større eksisterende drift er, at man her kan genbruge og udnytte de faciliteter, der er anlagt i form af gyllebeholdere, fremføring af vand og el til et større husdyrhold samt ikke mindst etablere sig i et landskab- og lokalområde der på forhånd er 'belastet' af eksisterende bygninger, ensilagesiloer og en del tunge transportere med foder, dyr og mælk. Forskellen før-efter vil dermed ikke føles markant anderledes, idet man allerede er vant til at håndtere belastninger fra et husdyrbrug på samme sted.

Således har ansøger prioriteret at samle aktiviteterne, hvor man kan få optimal genanvendelse af tekniske installationer, og samtidig placere de nye faciliteter så helhedsindtrykket efterfølgende vil være en stor, men samlet enhed nord for stuehuset og ovenpå det gamle gårdanlæg.

Med den ansøgte placering vil de nye stalde placeres og afstemmes med områdets naturligt forekommende læhegn og beplantning.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16 a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

Den ansøgte placering af de nye stalde og maskinhuset i tilknytning til de eksisterende stalde og driftsbygninger begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor husdyrbrugets logistiske ønsker vedrørende indretningen bør imødekommes.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til drift af husdyrbruget, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, samt
- Drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.
- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers øvrige oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Situationsplan
- Bilag 3: Fremtidige produktionsarealer
- Bilag 4: BAT-skema
- Bilag 5: Beskyttet natur inden for 1.000 m fra anlægget
- Bilag 6: Udtalelse fra Herning Kommune
- Bilag 7: Kommentar fra Herning Kommune vedr. Stakroge
- Bilag 8: Ansøgers kommentarer til høringssvar